

קוֹנְטֵרַס

בְּרוּךְ תִּהְיֶה

יִחְזַק וַיֵּאֱמָץ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל שְׂיִהְיֶה תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה, וַיִּבְרַךְ בְּכָל יוֹם מֵאָה בְּרָכוֹת לְהַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה
נַעֲשֶׂה כָּלִי לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת לְכָל אֶחָד,
וַיִּרְגִּיל עֲצוּמוֹ לְבָרַךְ אֶת כָּל אֶחָד, וַיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה צְנוּר
הַמְשַׁפִּיעַ רַק טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל.

*

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָא, אֲדוּנְנו, מוֹרְנו וְרַבְּנו
רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תְלַמִּידוֹ, מוֹרְנו
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נַפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִי
רַבֵּי נִתָּן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ,

וּמְשַׁלָּב בְּפִסְוֵקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוּבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹבב"א

מוֹהֲרָא"ש ג"י אָמַר, אֲשֶׁר עֶקֶר הַדְרֵךְ
הַכִּי בְטוּחָהּ לְעֵבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּשָׁלוֹם הוּא רַק עַל-יְדֵי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת,
כִּי בְּדֵרֶךְ שֶׁל סְבָלָנוֹת תָּמִיד מְצֻלְיָחִים
וּמְנַצְחִים, כִּי מִי שֶׁהוּא סְבָלָן הוּא
הַמְּנַצֵּחַ.

(אֲמָרֵי מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', סִימָן תרו)

קוֹנְטֵרַם

בְּרוּךְ תְּהִיָּה

.א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אֲשֶׁר אֲנֹשִׁי
כְּנִסַּת הַגְּדוּלָּה תִּקְנֵנוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל בְּרָכוֹת וּתְפִלוֹת
קְדוּשׁוֹת וְהַבְּדֻלוֹת (בְּרָכוֹת ל.ג.), וְחַיֵּב אָדָם לְבָרֵךְ בְּכָל
יוֹם מֵאָה בְּרָכוֹת, שֶׁהֵן מֵאָה מְצוּוֹת, כִּי אֵין לָךְ אָדָם
מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מֵאָה מְצוּוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁהֵן
בְּרָכוֹת שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (ירוּשְׁלָמִי
בְּרָכוֹת פָּרָק ט', הַלָּכָה ה'), וְכֹכֵל שֶׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אֶת
הַבְּרָכוֹת הָאֵלוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה
כָּלִי וְצַנּוֹר לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכָה מִהַבְּרִיכָה הָעֲלִיוֹנָה
וְנִתְבָּרַךְ מִפִּי עֲלִיוֹן; כִּי כָּל הַמְבָרֵךְ — מִתְבָּרַךְ מֵאֵל
עֲלִיוֹן בְּבְרָכוֹת עַד אֵין סוּף; וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי,

בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ מְאֹד לְהַזְהִיר
בְּבִרְכוּתֶיךָ, שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם תִּבְרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט. הֵן בְּתַפְלָה –
שֶׁתִּבְרַךְ אֶת הַבְּרָכוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהֵן בְּקִיּוּם
הַמְצוּוֹת תִּבְרַךְ בְּכוֹנֵנָה נִפְלְאוֹה, וְהֵן בְּבִרְכוּת אֲכִילָה
וְהִנָּאָה שְׂאֵתָה נִהְנֶה, תִּבְרַךְ בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, כִּי
הַהֶכְרַח לְבָרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פֶּרֶט
וּפְרָט בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי (בְּרָכוֹת ל.ה.): אָסוּר לוֹ לְאָדָם
שִׂיְהַנֶּה מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי בְּרָכָה, וְכָל הַנִּהְנֶה
מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה מְעַל; וְאָמְרוּ (שׁם): כָּל
הַנִּהְנֶה מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה, כְּאִלּוּ גּוֹזֵל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי בּוֹ בְּרָגַע
שֶׁאָדָם מְבָרַךְ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵן בְּתַפְלָה וְהֵן
בְּקִיּוּם הַמְצוּוֹת וְהֵן בְּדַבְּרֵי אֲכִילָה וּרְשׁוֹת, הֲרִי זֶה
מְקַדֵּשׁ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הָאֶרֶת
זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדִיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא. וְלִכֵּן כְּתִיב:
"לְהוִי"ה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ", וְכְתִיב: "הָאָרֶץ נָתַן
לְבְנֵי-אָדָם". וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שׁם): כָּאֵן
קָדָם בְּרָכָה כָּאֵן לְאַחַר בְּרָכָה, קָדָם בְּרָכָה, אַף
שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת הוּא, רַק בְּבַחֲיַנַּת אֹר מְקִיף,

שְׂיִוְדַע בְּכָל־לֵינֹת שְׂיִשׁ בּוֹרָא הַמְּנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ
 בְּהַשְׁגָּחָה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֲבָל תִּכְף־וּמְיָד
 כְּשֶׁמְבָרַךְ בְּרָכָה לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ
 אוֹר פְּנִימִי, שְׂמֵשִׁיג אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיִּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הָעוֹלָם וּבְתוֹךְ גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה;
 וְעַל־כֵּן גָּדוֹל הַמְּבָרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּרִיכָה עֲלִיוֹנָה אֲצִלוֹ, וְהוּא יָכוֹל לְהַשְׁפִּיעַ
 מְבֻרְכוֹתָיו לְכָל בְּרִיָּה; כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ
 לְבָרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה
 עֲצוּמָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּח לְבוֹ, וְהוּא יָכוֹל לְבָרַךְ אֶת
 נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וּמְרַחֵב אֶת דַּעְתָּם וּמוֹצִיאֵם מִהַצָּרָה שֶׁנִּפְּלוּ לָשֵׁם.
 וְזֶה דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, לִפְתּוֹחַ אֶת מַעְיָנוֹת
 הַחֲכָמָה אֲצִל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, לִשְׁכַּח אֶת כָּל הָעֵבֶר שֶׁלָּךְ, וְתִתְחִיל מֵהַיּוֹם
 הַזֶּה לְבָרַךְ אֶת בְּרֻכּוֹתֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה
 עֲצוּמָה, וְכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה שֶׁאַתָּה מְבָרַךְ, תִּכְוֶן
 פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְתִדְבִיק אֶת עַצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְעַל־יְדֵי־זֶה יִפְתָּח מַחְךָ וְדַעְתְּךָ, וְיֵאִיר לְךָ אוֹר נּוֹרָא
 וְנִפְלְאָ מְאֹד בְּזִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיִּתְרַחֵב
 כָּל־כָּף לְבָךְ, שֶׁתּוֹכֵל לְבָרַךְ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל,

וְתִרְחֵב אֶת דַּעְתּוֹ, אֲשֶׁר זֶה הַמְצָוָה הַכִּי גְדוּלָה —
לַעֲזֹר לְזוּלָתוֹ; אֲשֶׁר מִי שְׁחָזַק בְּזֶה, וְאִזּוּ יִתְבָּרַךְ מִפִּי
עֲלִיוֹן בְּמֵאָה בְּרָכוֹת.

ב.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתָמִיד תִּתֵּן הוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, אַף
שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ עֲכָשׂוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים
רָעִים, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְבָרַךְ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וּבִתְקַף הַמְרִירוֹת וְהַדַּחְקוֹת שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ
תְּבָרַךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי (בְּרָכוֹת לה): חַיֵּב אָדָם לְבָרַךְ
עַל הַרְעָה כָּשֵׁם שֶׁמְבָרַךְ עַל הַטּוֹבָה; וְזֶה עָקֵר
מֵעֵלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֶפְלוּ שְׁעוֹבָרִים עָלָיו צָרוֹת
וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים רָעִים, וּמִסָּבֵב בְּחֻבוֹת וַחֲלִישׁוֹת
הַדַּעַת וּבְלִבּוּלִים, אַף-עַל-פִּי-כֵן מְבָרַךְ אֶת הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַרְעָה
לְטוֹבָה; כִּי עַל-יְדֵי הַבְּרָכוֹת שֶׁהָאָדָם מְבָרַךְ תָּמִיד
אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב דַּעְתּוֹ וְלִבּוֹ, וְזוֹכֵה
לְהַעֲשׂוֹת כְּלֵי לְהַמְשִׁיךְ אֶת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ,

וְלִכֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת מ.): כָּל יוֹם
 וַיּוֹם תֵּן לוֹ מַעֲיֵן בְּרִכוֹתָיו; כִּי בְּאֵמַת עוֹבְרִים עַל
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׁנוּיִים גְּדוּלִים, כִּי כָל
 יוֹם וַיּוֹם יֵשׁ בּוֹ בְּלִבוֹלִים וְצָרוֹת וּמְרִירוֹת וַחֲלִישׁוֹת
 הַדַּעַת אַחֲרֵים, וְעוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם
 מִשְׁבְּרִים חֲדָשִׁים, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבָרֵךְ
 וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
 שְׁמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה מְהִפֵּךְ אֶת כָּל הָרַע
 לְטוֹב גָּמוּר, וְנִפְתָּח לְפָנָיו אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת
 הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֹכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 כִּי עַל-יְדֵי שְׁמֵרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבָרֵךְ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֲפֹלוּ בְּתַקְףָּ צְרוּתָיו וַיִּסְוְרָיו וּמְכַאוּבָיו, וַיּוֹדַע
 וַעַד אֲשֶׁר כָּל מְאוֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, וּמוֹדָה
 וּמְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת
 מְתֵהֶפֶכֶת הָרַעָה לְטוֹבָה, וְנִתְגַּלָּה לוֹ שְׁכָל הָרַעָה
 הִיא רַק כְּסוּי לְטוֹב וְהַקְלָפָה הַמְכַסֶּה אֶת פְּרִי,
 וְהַחֲשֵׁף וְהַעֲנֹן וְהַעֲרֹפֶל הַמַּעֲלִים וּמְסַתִּירִים אֶת
 הָאוֹר שְׁמַאִיר בּוֹ, וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ
 לְבָרֵךְ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יִתְבָּרֵךְ
 מִפִּי עֲלִיוֹן; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְקַחַת אֶת
 עֲצָמָהּ בְּיָדָהּ, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָהּ לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר

אותך, ותמיד תברך ותהלל ותשבח ותפאר את הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה יתרחב לבך ודעתך, שתוכל לברך את בר ישראל. ובו ברגע שאתה תרגיל את עצמך לברך את כל יהודי, כלם יאהבו אותך, כי בני-אדם אוהבים אחד שמברך את כלם, ושונאים לאדם שרגיל בקללות, ורחמנא לישזבן; כי מי שמקלל תמיד, מורה שהוא בא מעולם התהו, ומי שמברך תמיד, מגלה ומראה שהוא בא מעולם התקון, וכלם אוהבים אותו, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לברך את כל בר ישראל, ותדבר על לבם דבורי נחומים והתחזקות, וכלם יאהבו אותך ותהיה נעשה צנור המשפיע שפע טוב לכל עם ישראל.

ג.

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, את הכלל הזה, שכל מה שעבר כבר עבר, ואין לבכות ולהצטער על דבר שכבר עבר, מאחר שכבר עבר אין לה מה לדאג על זה, ומכל שכן לא להצטער על דבר שכבר אינו קיים, כי אין בזה שום חכמה כלל, אלא

כסילות וטפשות וקללה, לא-כן כשָאדם מרגיל את עצמו לשכח את כל מה שעבר עליו, ומתחיל בכל פעם התחלה חדשה, הוא מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, ומתברך מפי עליון, כי אין לה עוד ברכה ושמחה כמו שאדם מסתכל רק על העתיד ועל ההנהגה — מה אני יכול לעשות ברגע זה, ומה עלי לעשות, ושוכח לגמרי מהעבר שלו, אז דיקא על-ידי-זה זוכה להיות דבוק תמיד בו יתברך. ועקר הדבוק הוא תפלין (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), שתמיד חושב ממנו יתברך, ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (שפת יב.): תיב אדם למשמש בתפלין כל שעה ושעה, קל וחמר מציין, מה ציין שאין בו אלא הזכרה אחת אמרה תורה: "והיה על מצחו תמיד" — שלא יסיח דעתו ממנו, תפלין שיש בהם אזכרות הרבה, על אחת כמה וכמה שלא יסיח דעתו מהם; ועל-כן תפלין רמז לדבקות, שאדם צריך תמיד לחשב רק ממנו יתברך, איך שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל עת ורגע יחשב רק ממנו יתברך, וזה יפתח לו את מחו. וזה סוד התפלין, שכתוב בו אחדותו יתברך, ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (ספה מו.): תפלין

כָּל אֵימַת דְּמִמְשָׁמְשֵׁי בְּהוּ מְבָרַךְ; וְהוּא סוּד עָמַק,
 שְׁכַל פַּעַם שָׁרַק מְזִכִּיר אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא
 הַדְּבָקוֹת, אֲזִי יְבָרַךְ וַיְהִי לְוִיָּוָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וַיְהִי תָמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה, וַיְכוּל
 לְבָרַךְ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וַיַּחֲזֵק וַיֵּאמֶץ אֶת כָּל
 הַנְּפֹלִים וְהַיְרוּדִים; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר,
 לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ בְּבִרְכוֹת, לְבָרַךְ אֶת כָּל בֵּר
 יִשְׂרָאֵל, וְתִבְטִיחַ לוֹ הַבְּטָחוֹת וַיִּשְׁוַעוֹת, וְתִהְיֶה
 נֶעֱשֶׂה צְנוּר, אֲשֶׁר יִמְשָׁכוּ עַל יָדָךְ בְּרִכּוֹת וַיִּשְׁוַעוֹת
 וְחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּזֶה
 שָׂאֲדָם מַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבָרַךְ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
 וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה הַבְּרִכּוֹת
 מְצוּיּוֹת בְּיָדוֹ, וַיְכוּל לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ יִשְׁוַעוֹת
 וְחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל; אֲשֶׁר־מִי
 שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
 וּבְכָל מַעֲמָד וּמְצָב שֶׁהוּא רַק נִמְצָא, הוּא מוֹדֶה
 וּמְהַלֵּל וּמְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַל-יְדֵי-
 זֶה יִתְרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְהוּא יְכוּל לְבָרַךְ אֶת זוּלָתוֹ,
 וְכָל הַבְּרִכּוֹת עוֹבְרוֹת עַל יָדוֹ, וְאֲזִי כָּל־יֵאָהֲבוּ אוֹתוֹ,
 כִּי טֹבַע שֶׁל בֶּן אָדָם שֶׁהוּא אוֹהֵב אֶת מִי שֶׁמְבָרַךְ

אותו. וְלִכֵּן רָאָה מָה לְפָנֶיךָ, אֱהוּבִי, בְּנִי, לִהְיוֹת
 דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתוֹדָה וְתִשְׁבַּח וְתִפְאָרַת
 אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל אֵף שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מָה
 שְׁעוֹבֵר — יְסוּרִים וּמִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, אֶל תִּשְׁבֹּר
 בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן, אֲלֵא תִתְחִיל בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה, וְתִשְׁבַּח מִהֶעֱבַר, וְתִמְיֵד תִּסְתַּכֵּל קְדִימָה,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ, וְתוּכַל לְבָרֵךְ גַּם
 אֶת אַחֲרִים, וְתַחֲזֹק וְתִאֲמָץ וְתַעֲוִיד וְתִשְׁמַח אֶת כָּל
 בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

.ד.

רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנִי הַיָּקָר, לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי
 אֲפָנִים שְׁבָעוּלָם, וְתִמְיֵד תְּבָרֵךְ וְתִשְׁבַּח וְתוֹדָה
 לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלָאוֹת
 שְׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ, כִּי בְּאֵמַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה
 נְסִים וְנְפִלָאוֹת עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הֵן הַנְּגִלוֹת לוֹ
 וְהֵן הַנְּסִתָּרוֹת מִמֶּנּוּ, כִּי אֵין לְךָ אָדָם שְׂאֵין הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ נְסִים, אֵף מְרַב צְרוּתוֹ
 וְיְסוּרָיו וּמְכַאוּבָיו וּבְלָבוּלָיו שְׁעוֹבָרִים עָלָיו, נִשְׁבֵּר
 לְגַמְרִי, עַד שְׁנוּפֵל בִּיאוּשׁ וּבְדַכְאוֹן, וְאֵינוֹ תוֹפֵס

שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֵן וּמְרַחֵם עָלָיו, וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ נְסִים וְנִסִּים וְנִסִּים נִסְתָּרִים, כִּי אִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, אָז הָיָה תָּמִיד שׁוֹשֵׁב וְשֹׂמֵחַ, וְלֹא הָיָה נִשְׁבָּר לְגַמְרֵי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא הָיָה נוֹפֵל בְּדַכְאוֹן, וְלֹא הָיוּ לוֹ שׁוּם טְעָנוֹת אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא מִחֲמַת שְׂאָדָם חָטָא, וְהַחֲטָאִים הֵם מְטֵמְטְמִים אֶת לְבוֹ וְדַעְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא שׁוֹכַח אֶת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, וְזֶה גּוֹרֵם לוֹ צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמְכַאוּבִים רַבִּים, עַד שֶׁנִּשְׁבָּר לְגַמְרֵי, וְשׁוֹכַח מִהַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עֲכָשׁוּ, וְאֶפְלוּ הַטּוֹבוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ עֲכָשׁוּ, הוּא גַם-כֵּן שׁוֹכַח, עַד שֶׁנִּתְעַקֵּם לְבוֹ בְּעַקְמוּמִיּוֹת וּסְפָקוֹת, וְעוֹלוֹת לוֹ קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שֶׁכָּל-כֶּף נִתְעַקֵּם לָבָם וְדַעְתָּם, שֶׁנִּפְלוּ לְכַפִּירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עִם קִשְׁיוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְאַמַּת זֶה בָּא רַק מִחֲטָאֵיהֶם וְעוֹנוֹתֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; וּמִזֶּה הֵם

נַעֲשִׂים כָּל-כֶּף מְמַרְמְרִים, וְאִינָם יְכוּלִים לְהוֹדוֹת
 וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. אֲבָל בּוֹ
 בְּרִגְעַ שְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ,
 וּמִתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל גּוֹפּוֹ וְעַל אִיבָרָיו, אִיךְ שֶׁהֵם
 בְּרִיאִים, אִזּוֹ מִתְחִיל לְרְאוֹת אֶת גְּדֹל הַנְּסִים
 שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, נְסִים נְגָלִים וְנְסִים
 נִסְתָּרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְבָרַךְ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ; וְלִכֵּן רְאוּהוּ,
 אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
 שֶׁבְּעוֹלָם, וְתַסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב שֶׁבָּךְ, וְתִרְגֵּיל אֶת
 עֲצֻמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים גְּמוּרִים שֶׁעוֹשֶׂה
 עִמָּךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּךְ נְסִי נְסִים, וְאַתָּה
 אֵינְךָ תּוֹפֵס אֶת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכַמְּאֲמָרָם ז"ל (נְדָה לֵא.): לְעוֹלָם
 אֲפִלוּ בְּעַל הַנֶּס אֵינּוּ מְכִיר בְּנִסּוֹ; וְאָמְרוּ (מְכִילֵתָא
 פְּרֻשָׁת בְּשַׁלַּח): בֵּא וְרְאוּהוּ כַּמָּה נְסִים עוֹשֶׂה הַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עִם הָאָדָם, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ, שְׂאֵלוּלָא
 הָיָה אוֹכֵל פֶּת כְּשֶׁהִיא חִיָּה, הָיְתָה יוֹרְדָת בְּתוֹךְ
 מַעְיוֹ, וּמְשַׁרְטָת אוֹתוֹ, אֲלֵא בְּרָא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

מַעֲיֵן בְּתוֹךְ גְּרַגְרָתוֹ, וְכֹךְ הוּא יְכוּל לֶאֱכֹל וְלֹא קוֹרָה לוֹ שׁוּם דְּבָר, כִּי הָאָדָם הֵיךָ יְכוּל לְהַחֲנֵק, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ פְּלָאוֹת; וְלִכֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, מֵה לְפָנֶיךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ בְּכָל יוֹם נְסִי נְסִים, וְיִתְבָּרֵךְ וְיִתְהַלֵּל וְיִתְשַׁבַּח אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְאִז תִּדַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (מִדְרַשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים יח): לֹא כָּל מִי שֶׁאָמַר שִׁירָה אוֹמֵר, אֲלֹא כָּל מִי שֶׁנַּעֲשָׂה לוֹ גַם וְאוֹמֵר שִׁירָה, בְּיָדוֹעַ שֶׁמִּחְלוֹ לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו; נִמְצָא, כְּשֶׁאָדָם מְבָרֵךְ וּמְהַלֵּל וּמְפָאֵר וּמוֹדֶה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד עַל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵרִי זֶה סִימָן שֶׁהוּא מְכִיר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְכִיר בַּנְּסִים שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְבַטָּח לוֹ שֶׁמוֹחֵלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; וְלִכֵּן רָאָה אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִדַע וְתֵאֱמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ נְסִים וְנְפִלְאוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קט, ו): "לְעוֹשֶׂה נְפִלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוּ"; וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ

הקדושים (מדרש שוחר טוב, תהלים קו): רק הוא לְבָדוּ יודע נסים וּנְפִלְאוֹת שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ; כִּי בְּאֵמֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה הִיא גַם וּפְלֵא אֶחָד גָּדוֹל, אִיךָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְעַמִּיד וּמַחְזִיק אֶת הָעוֹלָם, אָדָם הוֹלֵךְ בְּשׂוֹק, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ, שְׁלֹא יִקְרָה לוֹ אֵיזָה מְקָרָה רַע, וְהוּא אֵינּוּ תוֹפֵס שֶׁהֵיוּ לוֹ הַנְּסִים נְסִים, כִּי (שם): אִי אֶפְשָׁר לְעוֹלָם בְּלֹא נְסִים וּבְלֹא פְלָאִים, כִּי־צַד? אָדָם נִתּוֹן עַל גְּבֵי הַמָּטָה, וְהַנְּחַשׁ עַל הָאָרֶץ לְפָנָיו, כִּי־וְ שָׂבָא לְתַן רִגְלוֹ, בְּרַח הַנְּחַשׁ מִפְּנָיו, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ מַה פְּלֵא עֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְרוֹאִים אֶת זֶה בְּחֹשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שְׂאָדָם נוֹסֵעַ בְּדַרְכִים, וְכַמְעַט שֶׁנִּדְרַס לְמוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, אוֹ אֵיזָה מְטָרָף מִתְּפָרֵעַ עַל הָרַחוּב, וְיָכוֹל לְהִרְגַּ אֹתוֹ וְכַדוּמָה, כָּל מֵינֵי מְקָרִים רָעִים שֶׁקּוֹרִים הַיּוֹם בְּרַחוּבוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ בְּדַרְךָ גַם וּפְלֵא מְאֹד, וְאָדָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ, וְאֵינּוּ תוֹפֵס וּמְשִׁיג אֶת גְּדֹל הַרְחֻמְנוּת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעֲשֶׂה עִמּוֹ וְעִם בְּנֵי בֵיתוֹ וְיִלְדָיו; וְעַל-כֵּן הִרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבוֹרָא יְתָבָרְךָ שְׁמוֹ, וְתִבְרָךְ אוֹתוֹ יְתָבָרְךָ בְּבְרָכוֹת, כִּי (מִנְחוֹת מַג): חַיֵּב אָדָם לְבָרְךָ מְאֹה בְּרָכוֹת בְּכָל

בְּרוּךְ תְּהִיָּה

יום; וְעַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט צְרִיכִים לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
 וּבְרָכָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְגַּלֶּה
 עָלָיו מֶלֶךְ עֲלִיּוֹן בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד;
 אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּבִרְכוֹת, לְבָרֵךְ
 וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָדִים
 שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה אֵלָיו אֹר וְזִיו וְחַיּוּת
 וּדְבֻקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׁיִהְיֶה בְּטֵל בְּמַצִּיאוֹת לְגַמְרֵי,
 אֲשֶׁרֵי לוֹ.

ה.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, אֲשֶׁר בְּזֶה
 הָעוֹלָם צְרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּבִרְכוֹת, לְבָרֵךְ
 בְּכָל יוֹם אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאֶת מִי שֶׁרַק פּוֹגְשִׁים
 צְרִיכִים לְבָרֵךְ, וְצְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא
 לְקַלֵּל אֶת שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי מִי שֶׁמְקַלֵּל אֶת
 זוּלָתוֹ, סִימָן שֶׁהוּא בָּא מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ, וּבְכִפְרֵט
 כְּשֶׁאָדָם מְקַלֵּל בְּחִנָּם, אֵז הַקְּלָלָה נוֹפֶלֶת בְּחִזְרָה עַל
 רֵאשׁוֹ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַשְׁמֵר לֹא לְקַלֵּל
 שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק לְבָרֵךְ וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד
 וּלְשַׂמַּח אֶת כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַצְלוּ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד

מֵאֵד חָשׁוּב כְּשֵׁישׁ אֶחָד שֶׁעוֹסֵק לְבָרֵךְ אֶת עַם
 יִשְׂרָאֵל, וּמְחַזְקֵם וּמְעוֹדְדֵם וּמְשַׂמְחֵם, כִּי עוֹבֵר בְּזֶה
 הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִשְׁבָּרִים וְגָלִים
 וּמִכְאוּבִים, וְאָדָם הוּא שָׁבוּר וְרָצוּץ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מֶה
 יִהְיֶה עִמוֹ, וּכְשֶׁבֵּא אֶחָד וּמְחַזְקוֹ וּמְאַמְצוֹ וּמְעוֹדְדוֹ
 וּמְשַׂמְחוֹ, וּמְבָרְכוֹ בְּכָל מִינֵי בְרָכוֹת, אֲזִי נִפְתָּחִים
 לְפָנָיו כָּל צְנוּרוֹת שֶׁפֶע, כִּי הַמְּרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְבָרֵךְ
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְחַזְקֵם וּלְעוֹדְדֵם וּלְשַׂמְחֵם,
 הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת בְּיָדוֹ, וְכָל מֶה שֶׁמְבָרֵךְ —
 מִתְקַבֵּל; וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
 שֶׁבְּעוֹלָם, לְחַזֵּק וּלְשַׂמַּח וּלְעוֹדֵד אֶת נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וּבֵין לְמָקוֹם
 וְתִבְרָכוֹ, וְאִז תִּהְיֶה מְבֹטָח שֶׁבְּרָכוֹתֶיךָ יִתְקַיְּמוּ, כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבַר רַבָּה, פְּרָשָׁה י"א): אֵין
 הַבְּרָכוֹת מוֹעִילוֹת כָּלוּם, אֲלָא אִם-כֵּן שְׁלוֹם עַמָּהֶם;
 כִּי בְנֵי אָדָם סוֹבְלִים מְרִירוֹת, הֵן בְּבֵיתָם — שְׂאִין
 לָהֶם שְׁלוֹם-בַּיִת, וְהֵם עִם שְׂכֵנֵיהֶם — שְׂאִין לָהֶם
 שְׁלוֹם עַמָּם, וְהֵן בְּמָקוֹם עֲבוֹדָתָם — שְׂמִסְתַּכְסְכִּים
 בְּמְרִיבוֹת וּבְמַחְלָקֵת, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָדָם שָׁבוּר וְאֵין
 לוֹ סְבֻלָּנוּת לְכָלוּם, וּכְשֶׁבֵּא אָדָם הַדְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וּמְבָרְכֵם וּמְשַׂמְחֵם וּמְעוֹדְדֵם, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינָם

לְבֵין קוֹנָם, אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה; וְעַל-כֵּן
 רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֶלֶק בְּעִבּוּדָה
 הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְבָרֹךְ אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּתְשַׁמַּח
 וּתְעוֹדֵד אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ הַבְּרָכוֹת יִהְיוּ
 מְצוּיּוֹת בְּיָדְךָ.

ו.

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׂאֵין דְּבַר
 גָּדוֹל בְּעוֹלָם מִלְחִזְק וּלְשַׁמַּח וּלְעוֹדֵד וּלְאַמֵּץ אֶת
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְכַפְרֵט בְּעֵתִים הַלְלוּ, אֲשֶׁר
 הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת שְׁמִפִּיצִים הָעַרְב־רַב
 שֶׁנִּתְעַרְבוּ בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי פִיָּהֶם הִטְמֵא
 וְעַל-יְדֵי כַתְּבִיָּהֶם הָרָעִים, כִּי נִתְעַרְבוּ בֵּין נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל עַרְב־רַב, שֶׁהֵם זָרְעוּ שֶׁל עֲמָלָק, הַמְּקַרְרִים
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמַחְדִּירִים סְפָקוֹת
 וּכְפִירוֹת בֵּינֵיהֶם, וּמִזֶּה בָּא, שֶׁנְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 שְׁבוּרוֹת וְרְצוּצוֹת, וְאֵינָן יוֹדְעוֹת מַה לַּעֲשׂוֹת,
 וּכְשֶׁבָא בַר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הוּא חִזְק בְּאֻמוּנָה פְּשוּטָה
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹסֵק לְהַחְיֹת נַפְשׁ כָּל חַי, אֵין לְתָאֵר
 וְאֵין לְשַׁעַר אֶת מַעְלָתוֹ בַּשָּׁמַיִם; כִּי בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה

וְהַנְּסִיּוֹן נִתְּנוּ רְשׁוֹת לְאֱלוֹ הָעֶרְב־רַב הַרְשָׁעִים
 הָאֲרוּרִים הַמְּמַלְאִים אֶת כָּל הָאָרֶץ כְּפִירוֹת
 וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, סִפְקוֹת וּבִלְבוּלִים, קִשְׁיוֹת וְעַקְמוּמִיּוֹת
 בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שֵׁשׁ הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת חָלְשׁוֹת,
 שְׂאִין בְּכַחַם לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד, וְהֵם נִשְׁבָּרִים וְנִלְכָּדִים
 בַּמְּלַכְּדֵת שֶׁל אֱלוֹ הַרְשָׁעִים וְהָעֶרְב־רַב הָאֲרוּרִים
 הָאֵלֹהִים, אֲשֶׁר מְדַבְּרִים בְּרִישׁ גְּלִי נִגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִשְׁפָּא
 אִישׁ יְהוּדִי שְׂכּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, וּמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו
 יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וּמְחַדִּיר
 אֶת יְדִיעוֹת אֱלוֹ בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַזְּקֵם
 וּמְעוֹדְדֵם וּמְאַמְצֵם וּמְשַׁמְּחֵם וּמְקַרְבֵם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
 אֵין עוֹד שְׂכָר גְּדוֹל מִזֶּה; וְעַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנִי
 הַיָּקָר, שִׁיְהִיָּה לָךְ חֶלֶק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, לְקָרֵב
 אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַחְדִּיר בָּהֶם
 אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
 וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאַפְלוֹ אֱלוֹ הַכּוֹפְרִים
 וְהָעֶרְב־רַב, גַּם־כֵּן בָּאוּ בְּשִׁבִיל נְסִיּוֹן, לְנִסּוֹת אֶת
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה וּמְרָה הַזֹּאת, אֵל מִי יִפְנֶה
 הָאָדָם, אִם יִמְשֹׁךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵל אֱלוֹ הַרְשָׁעִים
 וְהַקְּלִי עוֹלָם הָעֶרְב־רַב, אוֹ שִׁיתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ הָרַע,

וידבק את עצמו בדבקות אמת בתי החיים בו
 יתברך. ובודאי מי שעוזר לנשמות ישראל שיהיו
 חזקים, אז עולמו יראה בחייו, כי בשכר זה
 שמתזקים ומעודדים ומשמחים ומברכים את
 נשמות ישראל, הקדוש-ברוך-הוא פותח את שערי
 הרחמים והרצון והברכות והישועות להאדם הזה,
 ונתברך מפי אל עליון; ועל-כן אשרי מי שיעסק
 תמיד לחזק ולעודד ולאמץ את נשמות ישראל,
 ולדבר על לבכם דבורי נחומים, ויקרבם אליו
 יתברך, ואז אל רב טוב הצפון יזכה.

.ז

צריך שתדע, אהובי, בני היקר, אשר בזה
 העולם עוברים על כל אחד ואחד בלי יוצא מן
 הכלל כל מיני צרות ויסורים, מרירות ועגמת נפש,
 וכל אחד משתוקק לשמע איזו מלה טובה, איזה
 דבור טוב, התחזקות טובה, לשמח ולעודד אותו,
 ואף אחד אינו אוהב שיערכו עליו בקרת, ומכל
 שכן אף אחד אינו אוהב שמשפילים אותו, ומכל
 שכן וכל שכן כשמקללים אותו, אז נכנס בכעס

וּנְעֹשֶׂה בְּמַרְירוֹת, וְאֵין דְּבַר טוֹב יוֹצֵא מִמַּחְלֶקֶת
 וּמַרְיבוֹת; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהַרְגִיל
 אֶת עֲצֻמָּךְ לְבָרֶךְ תָּמִיד אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְלְהַקְדִּים
 שְׁלוֹם לְכָל אָדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, אֵיךְ
 שְׂפָלָם יִתְחַבְּרוּ אֵלֶיךָ, כִּי טוֹב הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ,
 כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְשִׁמְעַ מֶלֶךְ טוֹבָה וְחִזּוּק וְעִדּוּד
 וּלְשִׁמַּח אוֹתוֹ, כִּי עוֹבְרִים כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים
 עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר, וְאַשְׁרֵי מִי
 שֶׁהוֹלֵךְ בְּדַרְךְ זוֹ — לְחִזּוּק וּלְאַמִּץ וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח
 אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאַצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד יָקָר
 כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַחְיֹת אֶת בְּנָיו וּלְקַרְבָּם אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ.

ח.

רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֵין
 סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר רַק
 דְּבוּרִים טוֹבִים וּבְנִחַת, כִּי "דְּבָרֵי חֲכָמִים בְּנִחַת
 נִשְׁמָעִים" (קֹהֶלֶת ט), וּלְכַלֵּם תִּהְיֶה לָּךְ מֶלֶךְ טוֹבָה,
 וְתִקְדִים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד
 לְאַהֲבֵךְ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה אֲמִתִּית, כִּי בְּאַמֶּת

אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה וממהנה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ונשמות ישראל הם בניו אהוביו, פי שרשם הוא בעולם האצילות; ועל-כן צריכים לאהב את כל בר ישראל כנפשו, ובזה שאוהבים את כל בר ישראל, בזה מראים שאוהבים את נשמות ישראל, כי זה תלוי בזה; ועל-כן צריך להרגיל את עצמו תמיד לברך את נשמות ישראל, כי כל המברך נשמות ישראל כאלו מברך את השכינה, וכל המזלזל בישראל כאלו מזלזל בשכינה, חס ושלום, ולכן ראה להזהר מאוד מאוד לא לזלזל בשום בר ישראל, אלא לחזקו ולאמצו ולעודדו ולשמחו ולדבר על לבו דבורים של התחזקות, ולהרחיב לו את דעתו באפן שיצא מצרותיו, כי יש בני אדם שסובלים כל מיני צרות ויסורים ומכאובים, ומחכים לאדם שיחזק ויעודד וישמח אותם, ולכן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם, שזו תהיה עבודתך תמיד — לשמח ולעודד את בר ישראל, וזו המצוה הכי גדולה שרק יש במצות צדקה — לעזר לנשברי לב, דכאי רוח, לדבר על לבם, להוציאם מעצמם,

וְלִשְׁמַחַת וּלְבִדּוּחַ אוֹתָם. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תָּמִיד
 לְהַשְׁתַּדֵּל לְבָרֵךְ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְאִם תִּרְגֵּיל אֶת
 עֲצָמָךְ בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, אֲזִי תִרְאֶה שֶׁהַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא יִפְתַּח לְךָ צְנוּרוֹת הַשֶּׁפַע, וְלֹא יִחַסֵּר לְךָ
 אֶף פַּעַם שׁוֹם דָּבָר, כִּי בְזָכוֹת זֶה שֶׁמִּקְרָב וּמִעוֹדֵד
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה
 הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ חֲזָרָה כְּפֹל כְּפֹלִים;
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

ט.

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיֶּקָר, אֲשֶׁר בְּזֶה
 הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרוֹת וְיִסּוּרִים
 וּמְכַאוֹבִים רַבִּים, וְכָל אֶחָד שָׁבוּר כְּחָרֵס הַנִּשְׁפָּר,
 וּמְחַפֵּשׁ וּמְקַנֵּה לְשִׁמְעַ אֵיזָה דְבוּר טוֹב מִמִּישָׁהוּ,
 וְעַל-כֵּן אִם תִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמָךְ, אֱהוּבֵי, בְּנֵי הַיֶּקָר,
 לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְבוּרִים שֶׁל הַתְּחִזְקוֹת,
 דְבוּרִים שֶׁל אֶהְבָּה, דְבוּרִים שֶׁל שִׂמְחָה, מִמַּשׁ תִּקְנֶה
 אֶת עוֹלָמָךְ בְּחַיִּיהָ, כִּי אֵלּוּ הַדְּבָרִים שֶׁהִקְרַן קִיַּמַת
 לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא וְהַפְּרוֹת הוּא נוֹטֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי
 אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְחִזֵּק

את זולתו, ומשמח אותו ומעודדו ומחזקו, וכן בזה העולם כלם אוהבים את האדם שמחזק ומאמץ את זולתו; ולכן ראה להרגיל את עצמך בעבודה הקדושה הזו — לברך את נשמות ישראל, ותהיה צנור הממשיך אור וזיו וחייות ודבקות הבורא לתברך שמו לכל בר ישראל, ותמיד תהיה רגיל לדבר ממנו ותברך, ועל-ידי-זה דיקא תחיה נפשות רבות, וכלם יאהבו אותך, הן למעלה בכל העולמות תהיה משבח ומפאר, והן למטה למטה כלם יאהבו אותך, כי לא מבעיא, שבכל העולמות אוהבים בר ישראל שמברך תמיד את זולתו, אלא אפלו בזה העולם אוהבים כל אחד כשמברך אותו; ולכן הרגל את עצמך, אהובי, בני היקר, לברך את כל בר ישראל, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך. ואם תהיה רגיל בזה, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. רק חזק ואמץ, ואז טוב לך בזה ובבא כל הימים.

י.

ראה אהובי, בני היקר, לחזק את עצמך בכל

מיני אַפְּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל
 לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָהּ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְּרָה,
 כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְעַל-
 יַד־זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָהּ הָאֶרֶת זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ
 יְתַבְּרָה, כִּי בַּאֲמַת אֵין בְּלַעֲדָיו יְתַבְּרָה כָּלֵל, וְאָדָם
 צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ
 הוּא, וְכִפִּי שְׁאָדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְטָל בְּחֵי
 הַחַיִּים בּוֹ יְתַבְּרָה, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ עָלָיו זִיו וְחַיּוֹת
 וְדַבְּקוֹת, וַיּוֹדַע אֲשֶׁר דְּבַר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן מֵה
 שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הֵכֵל מִמֶּנּוּ יְתַבְּרָה, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם
 דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם; כִּי הַמַּאֲמִין הָאֱמֵתִי, הוּא מְחַיֶּה אֶת
 עֲצָמוֹ בְּכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וּמִבְּרַךְ אֶת כָּל יוֹם
 וַיּוֹם שָׁבָא אֵלָיו מִחֻדָּשׁ, כִּי הוּא מוֹצֵא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
 חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים מִמֶּנּוּ יְתַבְּרָה, וְכִפִּי שְׁאָדָם
 מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבָרַךְ אֶת כָּל יוֹם וַיּוֹם, כֵּן הוּא
 זוֹכֶה לְבָרַךְ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מִמְשִׁיךְ בְּרָכוֹת
 וַיִּשְׁוֹעוֹת לְכָל אֶחָד, לֹא-כֵן מִי שְׁעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ
 מִמֶּנּוּ יְתַבְּרָה, וְנוֹפֵל לְכַפִּירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְנִנְעָלָם
 וְנִסְתָּר וְנִתְכַּפָּה מִמֶּנּוּ אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרָה, רַחֲמָנָא
 לִישׁוּבָן, עַל-יַד־זֶה הוּא מְקַלֵּל אֶת כָּל יוֹם שָׁבָא
 אֵלָיו, כִּי מִבְּקָשׁ אֶת הַמּוֹת, וְהוּא שׁוֹרֵה בְּדַכָּאוֹן

עצום, ואדם כזה הוא מלא טענות ומענות על כל אחד ואחד, ומקלל את כל אחד. ולכן ראה, אהובי, בני היקר, מה לפניך, הרגל את עצמך לברח רק אליו יתברך, ותמיד תהיה דבוק בו יתברך, ותמשיך על עצמך את נעם זיו שכונת עזו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו; כי באמת אין לאדם בזה העולם אף אחד, רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכפי שתרגיל את עצמך בעבודה הקדושה הזו, כן תזכה אחר-כך להמשיך על כל בר ישראל ישועות רבות, כי יהיו לך דבורים לדבר אל כל אחד, לשמח ולעודד ולחזק ולאמץ את כל בר ישראל ולברך אותו, ובזכות זה תתברך מפי עליון, ויאיר עליך מלך הכבוד בזה ובכא לנצח נצחים.

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!